

A helyi iparűzési adóval kapcsolatos főbb tudnivalók

Az iparűzési adó alanya a Htv. 52. § 26. pontja szerinti vállalkozó. Adóalanynak tekintendők a gazdasági tevékenységet saját nevükben és kockázatukra haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- egyes - vállalkozási tevékenységet végző - magánszemélyek,
- jogi személyek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő jogi személyeket is, az egyéni cégek, az egyéb szervezetek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő egyéni cégeket, egyéb szervezeteket.

Vállalkozónak számít, azaz adóalany a Polgári Törvénykönyv szerinti bizalmi vagyongazdálkodási szerződés alapján kezelt vagyon is.

A Htv. alapján a következő magánszemélyek minősülnek iparűzési adóalanyoknak (vállalkozónak):

- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti **egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő magánszemély**, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében azzal, hogy nem minősül egyéni vállalkozónak az a magánszemély, aki
 - a) az ingatlan-bérbeadási,
 - b) a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló kormányrendelet szerinti egyéb szálláshely-szolgáltatási tevékenységből származó bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelemre, vagy a tételes átalányadózással kapcsolatos rendelkezések alkalmazását választja, kizárólag a választott rendelkezések szerinti adózási mód alapjául szolgáló bevételei tekintetében
- a **közjegyző** a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében; (kivéve, amennyiben e tevékenységét közjegyzői iroda tagjaként folytatja);
- az **önálló bírósági végrehajtó** a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét végrehajtói iroda tagjaként folytatja);
- az **egyéni szabadalmi ügyvivő** a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében;
- az **ügyvéd** az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja);
- **szolgáltató állatorvosi tevékenység** gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély e tevékenysége tekintetében;
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: személyi jövedelemadóról szóló törvény, vagy SZJA) szerinti **mezőgazdasági őstermelő, feltéve**, hogy az őstermelői tevékenységből származó bevétele **az adóévben az éves minimálbér 50 %-át meghaladta.**

Az adóalanyt azon településeken terheli iparűzési tevékenység utáni adókötelezettség, így bevallás-benyújtási kötelezettség, **ahol székhelye, illetőleg telephelye található.** A székhely és a telephely azonosítása kapcsán a Htv. rendelkezéseiből kell kiindulni. **Székhelynek** tekintendő belföldi szervezet esetében az alapszabályában (alapító okiratban),

a cégbejegyzésben (bírósági nyilvántartásban), az egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozók nyilvántartásában ekként feltüntetett hely, a magánszemélyek esetében az állandó lakóhely. A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe vonatkozásában a székhely alatt a cégbejegyzésben a fióktelep helyeként megjelölt helyet kell érteni. A Ptk. szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződéssel létrejött vagyontömeg, mint adóalany esetén székhelynek számít a bizalmi vagyonkezelő székhelye, lakóhelye.

Telephelynek minősül az adóalany olyan állandó üzleti létesítménye (ingatlana) – függetlenül a használat jogcímétől – ahol részben vagy egészben iparüzési tevékenységet folytat, azzal, hogy a telephely kifejezés magában foglalja különösen a gyárat, az üzemet, a műhelyt, a raktárt, a bányát, a kőolaj- vagy földgázkutát, a vízkutat, a szélerőművet (szélkereket), napelem-erőművet, az irodát, a fiókot, a képviselőt, a termőföldet, a hasznosított (bérbe vagy lízingbe adott) ingatlant, az ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető közutat, vasúti pályát.

Telephely a villamos energiáról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltató, villamosenergia-kereskedő és villamos energia elosztó hálózati engedélyes, továbbá a földgázellátásról szóló törvény szerinti közüzemi szolgáltató, földgázkereskedő és földgázelosztói engedélyes esetén azon önkormányzat illetékességi területe, ahol villamos energia vagy földgáz értékesítése, illetve a villamos energia vagy földgáz elosztása a végső fogyasztó, a végső felhasználó részére történik, feltéve, hogy a villamosenergia-kereskedő, a földgázkereskedő, a villamos energia egyetemes szolgáltató, a földgáz egyetemes szolgáltató, illetve a villamosenergia elosztó hálózati engedélyes, a földgázelosztói engedélyes adóévet megelőző adóévi számviteli törvény szerinti nettó árbevételének legalább 75%-a közvetlenül a végső fogyasztónak történő értékesítésből, illetve a végső fogyasztó számára történő elosztásból származik.

A vezeték nélküli távközlési tevékenységet végző vállalkozónak (az a vállalkozó, melynek nettó árbevétele legalább 75%-ban a TEÁOR'08 61.2 számú vezeték nélküli távközlési tevékenységből ered) két telephelye van. Egyfelől „hagyományos” telephelyet eredményez számára az olyan állandó, ingatlanjellegű üzleti létesítménye - függetlenül a használat jogcímétől -, ahol részben vagy egészben iparüzési tevékenységet folytat (pl. iroda, üzlet). Másfelől telephelye azon önkormányzat illetékességi területe is, ahol az utólag fizetett díjú távközlési szolgáltatást igénybe vevő előfizetőjének - az adóév első napja szerinti állapot szerint - számlázási címe van.

Vezetékes távközlési szolgáltató esetén telephelynek az előfizető számára nyújtott (vonalas) szolgáltatás helye szerinti település minősül. Ha a távközlési szolgáltató egyszerre nyújt vezeték nélküli és vezetékes távközlési szolgáltatást, akkor a telephely meghatározása során mindkét szempontot (vezeték nélküli távközlési szolgáltatás esetén az előfizető címe, illetve vezetékes távközlési szolgáltatás esetén a szolgáltatásnyújtás helye szerint) figyelembe kell venni. Távközlési szolgáltatásnak minősül, ha a vállalkozó összes nettó árbevételének legalább 75%-a távközlési tevékenységből (TEÁOR'08 61) származik.

Telephelynek számít a TEÁOR szerinti építőipari tevékenység folytatásának helye szerinti település egésze, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett e tevékenységek időtartama adóéven belül a 180 napot meghaladta. Ha a vállalkozó ilyen jellegű tevékenységet végez és annak időtartama a településen előreláthatóan a 180 napot meghaladja, akkor már a tevékenységvégzés kezdetén, mint iparüzési tevékenységet végzőként jelentkezhet be, azaz létrehozhat telephelyet.

A Ptk. szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződéssel létrejött vagyontömeg, mint adóalany esetén telephely a vagyontömegben lévő, hasznosított ingatlan fekvési helye.

Az iparüzési adóbevallást az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben, illetve a Htv-ben

meghatározott időpontig

- a) az állami adóhatóság elektronikus bevallás-kitöltő és ellenőrző rendszerén keresztül elektronikus úton közvetve vagy
- b) egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély adóalany döntése esetén közvetlenül, akár papíralapon

az iparűzési adót működtető, székhely, telephely szerinti önkormányzati, fővárosban a fővárosi önkormányzati adóhatósághoz kell eljuttatni.

Az iparűzési adó mértéke

Az adóalap 2%-a.

A bevallásbenyújtási kötelezettség teljesítésének módjai:

–Az adózó a 2021. évtől a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségét - ideértve bármely korábbi - **az állami adóhatóságon keresztül elektronikus úton, az általános nyomtatványkitöltő (ÁNYK) program használatával teljesítheti.**

–Az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély iparűzési adóalany (vállalkozó) azonban – választása szerint – továbbra is teljesítheti bevallási kötelezettségét az illetékes önkormányzati adóhatósághoz papíralapon benyújtott iparűzési adó bevallási nyomtatványon. A nyomtatvány az adópolitikáért felelős miniszter honlapján elérhető:

<https://kormany.hu/penzugyminiszterium/adozas-szamvitel>

–Az adóbevallás **elektronikus úton való** benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) és az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény szabályai alapján teljesítendő az állami adóhatóság által közzétett elektronikus nyomtatvány kitöltésével.

–Az Eüsztv. alkalmazásában gazdálkodó szervezet [Eüsztv. 1. § 23. pont] – ideértve az egyéni vállalkozót is – bevallás-benyújtási kötelezettségét az Eüsztv.-ben meghatározott módon – elektronikus úton – köteles teljesíteni.

Felhívjuk a kisadózó (KATÁS) egyéni vállalkozók figyelmét a Htv. 39/B. § (5)-(6) bekezdéseire:

5) A (3) bekezdés szerinti adóalap-megállapítást választó kisadózó vállalkozást e minőségére tekintettel - a 41. §-ban és **az adózás rendjéről szóló törvényben** foglaltaktól eltérően, a (6)-(7) bekezdésekben foglaltak kivételével - adóelőleg-bejelentési, -bevallási, és -fizetési kötelezettség, valamint adóbevallás-benyújtási kötelezettség, továbbá a 39. § (2) bekezdése szerinti adóalap-megosztási kötelezettség nem terheli.

6) A (3) bekezdés szerinti adóalap-megállapítást alkalmazó **kisadózó vállalkozás a naptári év egészére (mint adóévre) egy adóbevallást nyújt be az adóévet követő év január 15-ig, ha**

a) **az adóévre fizetendő adó az adóévre ténylegesen megfizetett adóösszegnél azért kevesebb, mert a kisadózó vállalkozások tételes adójában az adófizetési kötelezettség - egy vagy több alkalommal - szünetelt,**

A bevallás-benyújtás módjától függetlenül a Htv. 9. §-a értelmében helyi adóügyben, így iparűzési adóügyben is az az önkormányzati adóhatóság jár el első fokon, amelynek önkormányzata a helyi iparűzési adót bevezette, így iparűzési adóügyben hatósági eljárásra, adózói tájékoztatásra csak az önkormányzati adóhatóság jogosult és kötelezett. A helyi iparűzési adófizetési kötelezettséget az adót megállapító önkormányzat iparűzési adó beszedési számlájára kell megfizetni.

Az adózó az önkormányzat rendeletében rögzített adótenyállási elemekről (ide értve különösen **az adó mértékét**, az önkormányzat döntése szerinti rendeleti **adóelőny-szabályokat**, **a pénzforgalmi számlaszámokat**), illetőleg az első fokon eljáró önkormányzati adóhatóság elérhetőségi információiról az önkormányzat honlapján (<https://ocsa.hu/>), illetőleg a Magyar Államkincstár e célra fenntartott honlapján (<https://hukka.allamkincstar.gov.hu>) oldalán tud részletesebben tájékozódni. A Magyar Államkincstár az e célra fenntartott honlapját havi rendszerességgel frissíti.

dr. Molnár Csaba s.k.

jegyző